

Jaké jsou možnosti léčby?

Aby se zabránilo vzniku svráštělých ledvin jako konečného stadia onemocnění ledvin z nejrůznějších příčin, je třeba dbát na následující opatření:

- včasná a dostatečná léčba vysokého krevního tlaku;
- účinná léčba cukrovky;
- správná léčba močových infekcí;
- včasná a správná léčba cévních a imunitních chorob;
- vyvarování se léků, které mohou poškodit ledviny;
- omezení příjmu potravin bohatých na bílkoviny a kuchyňskou sůl;
- sledování specialistou na poruchy funkce ledvin – nefrologem.

Pokud dojde k nezvratnému selhání funkce ledvin, musí nefrolog včas indikovat léčbu některou z forem náhrady funkce ledvin (hemodialýza, peritoneální dialýza a jejich modifikace, transplantace ledviny).

Poznámky na závěr:

- onemocnění, která mohou vést k postupné ztrátě funkce ledvin, musí být včas rozpoznána a léčena;
- moderní léky a správná úprava životosprávy mohou výrazně zpomalit proces svrášťování ledvin a ztrátu jejich funkce;
- pro pacienty, u kterých dojde ke ztrátě funkce ledvin, je k dispozici moderní léčba některou z forem náhrady funkce ledvin, která je schopna dlouhodobě zajistit dobrou kvalitu života pro takto postižené pacienty.

Poděkování za sponzorskou pomoc patří:
Štefanu Margitovi
Sportovnímu klubu dialyzovaných
a transplantovaných ČSTV
České nadaci pro nemoci ledvin

www.arcodiva.cz

**ČESKÁ
SPORITELNA**

NEMOCNICE
NA HOMOLCE
www.homolka.cz

ČESKÁ NEFROLOGICKÁ SPOLEČNOST
• CZECH SOCIETY OF NEPHROLOGY

CKF Czech Kidney
foundation
**ČESKÁ NADACE
pro nemoci ledvin**

U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2, tel.: 224 96 26 96

11

INFORMACE PRO PACIENTY

Svráštělé ledviny

Zdravý dospělý člověk má dvě ledviny, z nichž každá váží asi 150 gramů a měří v dlouhé ose 10–12 cm a 5–7 cm v krátké ose. Jejich hlavním úkolem je nepřetržitá produkce moči. K tomu potřebují příslušný průtok krve, který je asi 1,2 litru za minutu, a dostatečnou filtrační kapacitu. Kromě toho zdravé ledviny produkují některé hormony k regulaci krevního tlaku a na krevetvorbu a udržují vodní rovnováhu v těle.

Co znamená výraz „svráštělé“ ledviny?

Na podkladě nejrůznějších nemocí ledvin může dojít k jejich postupnému zmenšování a pro toto konečné stadium používáme výrazu svráštělé ledviny. Jejich hmotnost pak může být menší než 80 gramů a velikost menší než 8×4 cm.

Nejjednodušší metodou k jejich průkazu je ultrazvukové vyšetření.

Příčiny vzniku svráštělých ledvin

Příčinami svrášťování ledvin jsou především chronické záněty (bakteriální nebo na imunitním základě), poruchy cévního zásobení, vysoký krevní tlak, cukrovka, ale i dlouhodobé používání některých léků. Zmenšování ledvin může způsobit zvyšování krevního tlaku a tato okolnost může urychlovat další poškozování funkce ledvin a jejich svrášťování. Proto se tento začarovaný kruh musí včas přerušit.

Existují situace, kdy se svrášťuje pouze jedna ledvina. K tomu může dojít při zúžení ledvinné tepny, například sklerotickým procesem nebo na podkladě dlouhodobého jednostranného bakteriálního zánětu močových cest.

Jednostranné postižení může rovněž zapříčinit zvýšení krevního tlaku, a tak následně poškozovat i druhostrannou ledvinu. Pokud je svráštělá jen jedna ledvina, mohou zůstat funkce ledvin v rámci normy, protože druhostranná nepoškozená ledvina má tendenci tuto situaci kompenzovat, a tak příznaky ztráty funkce ledvin, popísované dále, se neprojeví.

Jakými příznaky se mohou svráštělé ledviny projevit?

Konečnou fází svrášťování ledvin je nezvratné selhání funkce ledvin. Než k tomuto stadiu dojde, mohou se vyskytnout ve vzájemných kombinacích některé méně výrazné příznaky, jako např.:

- zadržování vody ve tkáních. Ledviny se podílí na udržování rovnováhy tekutin v těle a vznik otoků (oční víčka, obličej, končetiny) může poukazovat na onemocnění ledvin;
- pěna v moči může poukazovat na přítomnost bílkoviny, která je typická pro celou řadu ledvinných onemocnění;
- změna barvy moče (červená, hnědá);
- produkce nadměrného množství moče (zvláště v noci) může rovněž znamenat pokročilou nedostatečnost funkce ledvin;
- neobvykle malé množství moči při selhání ledvin (méně než půl litru za den);
- svalová slabost, ztráta chuti k jídlu, svědění kůže nebo svalové křeče mohou být rovněž příznaky pokročilé nedostatečnosti funkce ledvin.